

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel. 81 534 07 86, fax. 81 534 07 81

Lublin, 21 lipca 2015 r.

RIO – II – 600/19/2015

Pan Marek Czub
Wójt Gminy
ul. Pl. T. Kościuszki 1
21 - 450 Stoczek Łukowski

Szanowny Panie Wójtanie .

W dniach od 16 marca do 27 maja 2015 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Stoczek Łukowski. Protokół kontroli podpisano 16 czerwca 2015 r.

W zakresie nieprawidłowości o incydentalnym charakterze lub wyeliminowanych w trakcie kontroli, po udzieleniu stosownego instruktażu, nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

- 1.1. *Nieprawidłowe ewidencjonowanie operacji dotyczących naliczenia odsetek od należności podatkowych na koniec kwartału, nienaliczanie ich od należności cywilnoprawnych oraz nieujmowanie w ewidencji księgowej jednostki naliczenia odsetek od kredytów i pożyczek oraz diet radnych i sołtysów – str. 5, 6 protokołu.*

Zapisów o zdarzeniach dokonywać na kontach księgi głównej w ujęciu systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), w szczególności:

- a) odsetki od należności budżetowych, należnych na koniec kwartału, ujmować:
 Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
 Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” – odsetki od należności podatkowych

lub

Ma 750 „Przychody finansowe” – odsetki od należności cywilnoprawnych,

- b) w księgach rachunkowych Urzędu Gminy (roku, którego dotyczą) ujmować naliczone przez bank odsetki od kredytów i pożyczek zapisem:

Wn 751 „Koszty finansowe”,

Ma 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,

- c) naliczenie diet radnych i sołtysów ujmować:

Wn 409 „Pozostałe koszty rodzajowe”,

Ma 240 Pozostałe rozrachunki”,

mając na uwadze przepisy art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.),

zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont, określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.”.

- 1.2. *Nieujęcie w księgach rachunkowych 2014 r. wszystkich kosztów obciążających w tym roku jednostkę oraz ujęcie w księgach rachunkowych 2015 r. przychodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych za grudzień 2014 r. - str. 6 -8 protokołu.*

W księgach rachunkowych jednostki ujmować wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody oraz obciążające ją koszty, dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do przepisów art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

- 1.3. *Nieprawidłowości w zakresie ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, polegające na:*

- *ujmowaniu – w ewidencji analitycznej środków trwałych – wartości zrealizowanej inwestycji drogowej łącznie z wartością gruntu, a w konsekwencji dokonywanie stopniowego umarzania tych gruntów,*

- *niebieżącym ewidencjonowaniu operacji przychodu środków trwałych (gruntów),*
- *dokonywaniu jednorazowego umorzenia wartości niematerialnych i prawnych, których wartość początkowa przekraczała 3.500 zł oraz ujmowanie umorzenia wartości niematerialnych i prawnych o wartości nieprzekraczającej tej kwoty na niewłaściwym koncie – str. 10-12 protokołu.*

W ewidencji analitycznej środków trwałych poszczególne składniki majątku ujmować w oddzielnej pozycji, zgodnie z przepisami zawartymi w części „Objaśnienia wstępne” rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. Nr 242, poz. 1622), w sposób pozwalający na ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych, mając na uwadze przepisy art. 28 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 oraz ust. 3 ustawy o rachunkowości i zasady funkcjonowania konta 011 „Środki trwałe”, określone w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

Nie umarzać gruntów, stosownie do przepisów § 6 ust. 4 powołanego rozporządzenia.

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, odzwierciedlając w nich stan rzeczywisty, stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Dokonywać odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych wartości niematerialnych i prawnych o wartości przekraczającej 3.500 zł, drogą systematycznego, planowego rozłożenia wartości początkowej na ustalony okres amortyzacji, stosownie do art. 31 ust. 2 i art. 32 ust. 1, w związku z art. 33 ust. 1 ustawy o rachunkowości i przepisami § 6 ust 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.,

Umorzenie – wartości niematerialnych i prawnych o wartości początkowej nieprzekraczającej kwoty 3.500 zł, w przypadku gdy podlegają umorzeniu w pełnej wartości w miesiącu wydania ich do używania – naliczać jednorazowo, przez spisanie w koszty w momencie oddania do używania i ewidencjonować na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych”, w związku z przepisami § 6 ust. 3 pkt 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. i zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w załączniku Nr 3 do tego rozporządzenia.

1.4. Nieprowadzenie ewidencji analitycznej do konta 800 „Fundusz jednostki” – str. 14 protokołu.

Prowadzić ewidencję analityczną do konta 800 „Fundusz jednostki” w sposób zapewniający możliwość ustalenia przyczyn zwiększeń i zmniejszeń funduszu jednostki, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

1.5. Wykazanie w sprawozdaniach jednostkowych Rb-27S w 2014 r., sporządzonych za miesiące niekończące kwartałów, nieprawidłowych kwot dochodów wykonanych, realizowanych przez urzędy skarbowe oraz z tytułu dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Niewykazanie, w jednostkowym rocznym sprawozdaniu Rb-27S za 2014 r., kwoty umorzonych zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – str. 17-20 protokołu.

W kolumnie „Dochody wykonane” jednostkowego sprawozdania Rb – 27 S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać dochody wykonane na podstawie ewidencji analitycznej do rachunku bieżącego – subkonto dochodów oraz do kasy jednostki i zapłaconych kartą płatniczą, zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r., poz. 119 z późn.zm.). Wpływ na rachunek budżetu gminy dochodów pobieranych przez urzędy skarbowe i dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ujmować na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki”, na bieżąco, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w celu wykazania w sprawozdaniu Rb – 27 S dochodów wykonanych zgodnie z powołanymi wyżej przepisami.

Wykazywać w sprawozdaniu Rb – 27 S kwoty wynikające z decyzji w sprawie umorzenia zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 11 a cytowanej „Instrukcji...”, mając na uwadze przepisy art. 6q ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z dnia 2013r., poz. 1399 z póź. zm.).

1.6. Wykazanie – w jednostkowym sprawozdaniu Rb-N, sporządzonym za IV kwartał 2014 r. – zaniżonych kwot należności: wymagalnych (o 28.450,30 zł) oraz pozostałych(o 20 zł) – str. 20, 21 protokołu.

Jednostkowe sprawozdanie Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności i wybranych aktywów finansowych” sporządzać na podstawie ksiąg rachunkowych oraz innych dokumentów dotyczących jednostki, zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773), mając na uwadze przepisy § 13 ust. 1 pkt 5 i 6 „Instrukcji sporządzania sprawozdań”, stanowiącą załącznik Nr 9 do tego rozporządzenia.

1.7. Wykazanie w sprawozdaniu Rb-PDP za 2014 r. skutków udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości (w kwocie 799 zł) oraz skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy w zakresie odroczenia terminu płatności w tym podatku (w kwocie 2.913 zł) w wierszu „podatek rolny” - str. 23, 24 protokołu.

Sprawozdanie Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” sporządzać prawidłowo pod względem merytorycznym, zgodnie z przepisami § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w tym skutki udzielonych przez gminę ulg i zwolnień oraz skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy w zakresie odroczenia terminu płatności podatku wykazywać we właściwych podziałkach klasyfikacji budżetowej.

Sporządzić skorygowane sprawozdanie Rb-PDP za 2014 r. (również w formie elektronicznej) oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie Zespół Zamiejscowy w Białej Podlaskiej w terminie 5 dni od dnia otrzymania tego wystąpienia, w związku z przepisami § 24 ust. 7 powołanej „Instrukcji...”; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt ze wskazaniem, że zostały one dokonane w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO.

2. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego:

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

2.1.1. Zwolnienie nieruchomości, będących w posiadaniu jednostek ochotniczych straży pożarnych z podatku od nieruchomości, na podstawie przepisów art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, mimo niezbrania dowodów, uzasadniających to zwolnienie - str. 28, 29 protokołu.

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613).

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji, np. w przypadku braku dowodów uzasadniających zwolnienie ustawowe z podatku, wzywać podatnika do udzielenia - w wyznaczonym terminie - niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

Zwolnienie z podatku od nieruchomości, na podstawie przepisów art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych. (Dz. U. z 2014 r., poz. 849 z późn. zm.), stosować wobec nieruchomości lub ich części zajętych (wykorzystywanych przede wszystkim) na potrzeby prowadzenia przez stowarzyszenie statutowej działalności wśród dzieci i młodzieży w zakresie oświaty, wychowania, nauki i techniki, kultury fizycznej i sportu. Podstawowym celem statutowym jednostek OSP nie jest działalność wśród dzieci i młodzieży we wskazanym zakresie, a zawarcie w statutach tych jednostek zapisów o możliwości prowadzenia zajęć z zakresu kultury fizycznej nie oznacza, że działalność taka faktycznie jest prowadzona.

2.1.2. Niewyżekwowanie obowiązku złożenia informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych od części osób fizycznych, będących właścicielami budynków mieszkalnych o powierzchni użytkowej do 300 m², zwolnionych z podatku od nieruchomości uchwałą Rady Gminy – str. 30 protokołu.

Osoby fizyczne, będące właścicielami budynków mieszkalnych o powierzchni użytkowej do 300 m², zwolnionych z podatku od nieruchomości uchwałą Rady Gminy, które nie wywiązały się z – wynikającego z przepisów art. 6 ust. 6 i ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych – obowiązku złożenia informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, wezwać do jej złożenia, stosownie do przepisów art. 274a § 1 w związku z art. 3 pkt 5 Ordynacji podatkowej, w celu rzetelnego przedstawienia w sprawozdaniu Rb-PDP skutków zastosowanych zwolnień, a także skutków obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości.

2.1.3. Nieopodatkowanie podatkiem od nieruchomości w 2014 r. nierozdysponowanych gminnych nieruchomości, w tym m. in. gruntów oznaczonych w ewidencji geodezyjnej symbolem „dr” (drogi), niebędących gruntami zajęтыми pod pasy drogowe dróg publicznych oraz symbolem „Ws” (grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi) - str. 36 - 38 protokołu.

Dokonywać okresowej weryfikacji danych zawartych w ewidencji podatkowej z ewidencją geodezyjną, w związku z przepisami art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2015 r., poz. 520), w celu zapewnienia powszechności opodatkowania i prawidłowego opodatkowania nieruchomości.

W deklaracji na podatek od nieruchomości wykazywać prawidłową powierzchnię nierozdysponowanych nieruchomości komunalnych, w tym: gruntów oznaczonych w ewidencji geodezyjnej symbolem „dr”, niebędących gruntami zajęтыми pod pasy drogowe dróg publicznych, gruntów pod wodami powierzchniowymi stojącymi oraz gminnych budynków, niezajętych na potrzeby organów gminy i płacić należny podatek, zgodnie z przepisami art. 6 ust. 9 pkt 1 i 3 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 pkt 3 i 4 oraz art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych w związku z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 460) i § 68 ust. 3 pkt 7 lit a i ust. 4 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 2015 r., poz. 542).

Ponadto ustalić stan prawny nieruchomości wskazanych w protokole kontroli, w celu opodatkowania ich podatkiem od nieruchomości, mając na uwadze przepisy art. 3 ust. 1 pkt 1 i 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych – str. 27, 28 protokołu.

2.2. W zakresie wydatków budżetowych:

2.2.1. *Zanizenie wysokości zakładowego funduszu świadczeń socjalnych za 2014 r. (o 1.981,01 zł), w wyniku nieprawidłowej korekty w końcu roku planowanej liczby osób zatrudnionych do faktycznej przeciętnej liczby osób zatrudnionych – str. 48-49 protokołu.*

Dokonywać w końcu roku korekty odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych, obejmującej pracowników zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy (po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy), stosownie do przepisów § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczenia odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 43, poz. 349), w związku z przepisami art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 111). Przy obliczaniu przeciętnej liczby zatrudnionych w danym roku kalendarzowym dodawać przeciętne liczby zatrudnionych w poszczególnych miesiącach i otrzymaną sumę dzielić przez 12, zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 cytowanego rozporządzenia.

Ponadto w trakcie kontroli problemowej, przeprowadzonej w dniach 5 – 12 maja 2015 r. w Zakładzie Wodociągów i Kanalizacji, ujawniono nieprawidłowości, pozostające w Pana właściwości, w tym:

1. Niepodejmowanie konsekwentnych czynności mających na celu wyegzekwowanie zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – str. 6, 7 protokołu kontroli problemowej ZWi K.

Podejmować konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2014 r., poz. 1619 z późn. zm.).

Jeżeli łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia albo gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy, doręczać niezwłocznie zobowiązanemu upomnienie, w którym zamieszczać wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego po upływie 7 dni od dnia doręczenia upomnienia, zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 pkt 5 i § 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 maja 2014 r. w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 656).

2. *Umarzanie zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi bez przeprowadzenia postępowania dowodowego uzasadniającego udzielenie ulgi – str. 7, 8 protokołu kontroli problemowej ZWi K.*

Decyzje w sprawie umorzenia zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi podejmować po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, mającego na celu ustalenie czy zachodzą przesłanki ważnego interesu podatnika lub interesu publicznego, wskazując w uzasadnieniu faktycznym obok faktów, które organ podatkowy uznał za udowodnione – dowody, którym dał wiarę oraz przyczyny, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności, zgodnie z przepisami art. 122 i art. 210 § 4 Ordynacji podatkowej w związku z przepisami art. 6 q ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2013 r., poz. 1399 z późn.zm.).

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

 Wojciech

Do wiadomości:

Rada Gminy Stoczek Łukowski

Zastępca Prezesa
Alina Smagała